

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Марина ЗАЙЧЕНКО

„29 серпня 2024р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції»**

Рік навчання

Кількість кредитів

ЄКТС

Статус дисципліни

Форма навчання

Мова викладання

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

Спеціальність

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

3-й, семестр 6-й

3,5 / 105 год., зокрема лекції – 40 год., практичні – 20

год., самостійна робота – 45 год.

вибіркова, цикл професійної підготовки

денна

українська

Викладач

Оксана СЛАВІНСЬКА,

кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

Контактна інформація викладача:

e- mail

buriak@bdkpbkt.org.ua

посилання

оприлюднено на офіційному сайті та інформаційних
ресурсах структурних підрозділів коледжу.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією

фінансово-економічних дисциплін

Білгород-Дністровського фахового

коледжу природокористування,

будівництва та комп'ютерних

технологій

Протокол №1 від 29.08.2024 р.

Голова циклової комісії

Світлана СТЕПОВА

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи кадрового забезпечення

освітньо-професійної програми

«Фінанси, банківська справа та

страхування»

спеціаліст вищої категорії

Світлана КОСТЕНКО

« 29 » серпня 2024 р.

Анотація дисципліни

Дисципліна «Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції» належить до дисциплін циклу професійної підготовки спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Дисципліна розглядається як складова змісту навчальної підготовки фахових молодших бакалаврів і побудована на відповідних теоретичних, наукових засадах та практичній підготовці.

Наукове розуміння проблем валютних відносин, валютних операцій, кредитних відносин, банківської справи є необхідними компонентами становлення професійних економічних знань студентів.

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)

Метою вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних основ міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій; формування знань та навичок щодо банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.

Що буде вивчатися (предмет навчання)

Предметом вивчення дисципліни «Валютно-кредитні та розрахункові банківські операції» є технології здійснення валютних операцій, різних форм міжнародних розрахунків, загальноприйнятих міжнародних правил, що застосовуються банками при обслуговуванні розрахунків між учасниками зовнішньоторговельного бізнесу.

Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)

Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності в частині теоретичних основ та практичних навичок здійснення валютних операцій, різних форм міжнародних розрахунків, загальноприйнятих міжнародних правил, що застосовуються банками при обслуговуванні розрахунків між учасниками зовнішньоторговельного бізнесу, а також формування здатностей:

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні(фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування

Чому можна навчитися (результати навчання)

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Чому можна навчитися (результати навчання)

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: – пояснювально-демонстраційний метод, – метод проблемного викладання – метод демонстрацій – практичний метод – застосування інформаційних технологій

Пререквізити

Базується на попередньо вивчених навчальних дисциплінах: «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Банківські операції», «Фінанси підприємств», «Економічна інформатика та комп'ютерна техніка».

Постреквізити

Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Казначейська справа», «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках».

Навчальна логістика

Тема 1. Валютний курс у системі міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операцій

Тема 2. Конвертованість валют

Тема 3. Валютні операції «спот»

Тема 4. Форвардні валютні операції

Тема 5. Валютні операції «своп»

Тема 6. Операції - валютні опціони та валютні ф'ючерси

Тема 7. Фінансування та кредитування експортно-імпорتنих операцій

Тема 8. Система валютних рахунків

Тема 9. Сутність та технологія здійснення міжнародних розрахунків

Тема 10. Страхування валютного ризику

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формою семестрової атестації є диференційований залік – 6-й семестр 3-го року навчання (денна форма).

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС

(Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи / проекти повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

3. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>

2. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV (Редакція від 07.02.2019). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

3. Податковий кодекс України (зі змінами). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України: постанова Правління НБУ 20.12.2005 р. № 480 (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України від 04.07.2018 № 75 .URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18>.

7. План рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Правління НБУ від 11.09.2017 № 89. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

8. Про затвердження правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України. Постанова Правління НБУ № 17 від 27.02.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18>.

9. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах» (зі змінами внесеними постановою № 133 від 18.12.2017 Постанова Правління НБУ від 12.11.2003 № 49. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172> – 03.

10. Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні Постанова Правління НБУ № 103 від 25.09.2018р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18>.

11. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України Постанова правління НБУ № 555 від 17.11.2004 .URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z151104>.

12. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті Постанова Правління НБУ № 22 від 21.01.2004 (згідно змінами постановами № 38 від 11.04.2018). URL :<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> .

13. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України Постанова Правління НБУ № 14 від 21.02.2018.URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB18022.html

14. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами: Затв. постановою Правління НБУ від 03.12.2003 р., №516. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

15. Васюренко О.В. Облік і аудит в банках. Київ: Вища школа. 2016. 579 с.

16. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) : підручн.2-ге вид., доп. і перероб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 676 с.

17. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. – 208 с.

18. Банківські операції [текст]: навч.посіб./ Н.І.Демчук, О.В. Довгаль, Ю.П.Владика– Дніпро: Пороги, 2017. - с.

Додаткова:

19. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: [навч. посіб. для студ.] / З.В. Михайлів, З.П. Гаталяк, Н.І. Горбаль. – Л.: Львівська політехніка, 2004. – 242 с.

20. Міжнародні розрахунки та валютні операції: [навч. посіб.] / Т.С. Шемет, А.М. Коряк, О.М. Диба. – К.: Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана, 2009. – 348 с.

Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки: [Підручник]. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004.– 223 с.

21. Міжнародні розрахунки та валютні операції : [навч. посіб.] / За ред. Савлука М.І.– К. : КНЕУ, 2002. – 390 с.

22. Мілай А.О. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: [навч.посіб.] / А.О. Мілай. – К.: Міжрег. акад. упр. персоналом, 2007.-384 с.

23. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції: [підруч. Для студ. вищ. навч. закл.] / Л.В. Руденко. – К.: Центр учбової книги, 2003. – 616 с.
24. Руденко Л.В. Організація міжнародних кредитно-розрахункових операцій в банках: [Навч. посібник]. – К.: Видавництво центр «Академія», 2002. – 614 с.
25. Шевчук І.М. Міжнародні розрахунки і валютні операції: [навч.-метод. посіб.] / І.М. Шевчук. – Л.: Львів. комерц. акад., 2004. – 147 с.
26. Волкова І. А. Бухгалтерський облік у банках: навч. посіб Київ: Центр учбової літератури, 2009. С. 20–37.
27. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік і прийняття рішень в банках. Київ: КНЕУ. 2008. 404 с.
28. Кіндрацька Л. М. Фінансовий та управлінський облік в банках: підруч. Київ: КНЕУ. 2009. С. 467–496.
29. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ): підруч. Київ : «Хай-Тек Прес», 2010. С. 418–442.
30. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) : підруч. Київ. : «Хай–Тек Прес». 2010. 608 с.
31. Облік та аудит в банках: підруч. / за заг. ред. А. М. Герасимовича. Київ: КНЕУ. 2006. С. 327–352.
32. Стасишен М. С. ,Жила В. Г. Облік у банках: навч.–метод, посіб. Київ : «Каравела». 2009. С. 58–64.
33. Табачук Г.П., Сарахман О.М., Бречко Т.М. Фінансовий облік у банках: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2010. С. 275 – 276.

Інтернет ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.u>.
2. Офіційний сайт: Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <https://customs.gov.ua/>